

SANTA MARIA DE BELL-LLOC

Catalunya Romànica

Enderrocada al començament del segle XIX, l'església romànica de Santa Maria del Bell-lloc era situada a la plaça Safont de la vila de Besalú, al lloc on actualment es creuen la carretera d'Olot a Girona i la de Besalú a Figueres. La documentació esmenta l'existència d'aquesta església des de molt antic. Concretament apareix per primera vegada l'any 998, quan el papa Gregori V confirmà com a possessió de la canònica de Santa Maria de Besalú l'església de "Sanctae Mariae et Sancti Johannis quae est prope moenia Bisulduni cum omnibus alodiis et proprietatibus suis". Dos anys després, l'any mil, torna a ésser esmentada amb el mateix nom, malgrat que es precisa una mica més la situació ("sita citra castrum meminitum Bisulduni"), a la donació que en féu el comte Bernat Tallaferro de Besalú a l'esmentada canònica besaluenca, que veié confirmada una vegada més la possessió de l'església de Bell-lloc el 1017, mitjançant una butlla de Benet VIII per la qual reconeixia llurs propietats. Tanmateix, el gruix de la informació sobre Santa Maria de Bell-lloc, després de dos segles sense cap notícia, es concentra al segle XIII i mostra el lligam que l'església continuà mantenint amb la canònica de Besalú. Malgrat tot, la major part d'aquestes dades es refereixen de manera indirecta a l'església de Belllloc, com és el cas de la cessió, feta el 1217, de les cases i l'hort situats entre el mas d'Arcis i Santa Maria de Bell-lloc que féu el prior de Santa Maria de Besalú a favor de Pere Guadell i la seva muller, Maria. L'any 1225, Joan, clergue de Sant Martí de Capellada, deixà com a voluntat testamentària diverses quantitats pecuniàries a les esglésies de la vila de Besalú, entre les quals s'esmenta, evidentment, la de Santa Maria de Bell-lloc. Aquesta església apareix com a punt de referència en tres vendes de cases, datades una l'any 1261 i dues el 1270, en les quals la canònica de Besalú és present d'alguna manera. Així, per exemple, Pere Multó, a la darrera de les dates, comprà al prior de Santa Maria de Besalú, Guillem, un hort que afrontava amb el Puig de Torelló i l'església de Bell-lloc. El document de 1325, segons el qual Guillermina, muller de Pere de Besalú, adquirí del prior de la canònica besaluenca unes cases situades "iuxta ecclesiam de Pulcroloco" en canvi d'un cens anyal, es troba en la línia dels documents anteriors. L'any 1349, Salvador Oliveres, prior de Santa Maria de Besalú, concedí el benefici i el curat de l'església de Santa Maria de Bell-lloc a Dalmau Narcís, el qual, en canvi, li donà obediència i fidelitat. Amb aquest document, el més interessant sobre Belllloc en època baix-medieval, s'acaben les notícies sobre la història d'aquesta església, de la qual hi ha una absoluta obscuritat pel que fa al darrer segle medieval i a l'època moderna. Hom pot suposar solament que devia restar unida a la canònica de Besalú al llarg de tots aquests segles.